

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

Eötvös József báró

a nagy gondolkodó és emberbarát születése századik évfordulójának ünnepelésére készül a magyar nemzet.

Ez a kiváló nemes, nagy államférfi fejezte ki azt a gondolatot, hogy „az emberiség fejlődése zavaroknak lehet alávetve, de feltarthatatlanul halad előre”.

Jó lesz ismételní, jó lesz hangoztatni és mindenkinek, aki gondolkodik, emlékeztetébe hozni ezt a gondolatot nemcsak azért, mert ma van a nagy gondolkodó államférfi születése napjának századik évfordulója, hanem mert az idea is halványulófélben van, amelyet ő képviselt. Hol vagyunk attól a tündöklő, minden haladást és modern eszmet magában foglaló szabadelvűségtől, amely az Eötvös József és Deák Ferenc irányzatának fundamentuma volt? Hová lett a tisztelet a népjogok iránt? Mi lett az alkotmánytiszteléből, mely minden nemzeti kultusz közül a legmagasabb és legfőbb volt? ...

Minden más országban érvényesül Eötvös Józsefnek az a mondanása, hogy az emberiség fejlődése feltarthatatlanul halad előre, ha zavaroknak is van alá vetve, csak éppen Magyarországon nem. Fordított ország ez. A természetes rendnek és szükségszerű fejlődésnek fordítottja. Ah, ha fejlődésről van szó, itt is van az, de fájdalom, csak a visszajá annak. Fejlődünk itt is, de visszafelé.

A szabadság és szabadelvűség emblémáinak színei lepattogzottak vagy lekoptak. Vad, kérlelhetetlen és romboló szellemek törtek be alkotmányunk szentélyébe s régi ideáljaink, a népek tündöklő eszményei darabokra zuzva hevernek a porban. Sem báró Eötvös József, sem Deák Ferenc, sem Kossuth Lajos nem ösmernének rá szabadságintézményeinkre és alkotmányunkra, amelynek épületéhez ők hordták össze a köveket. Minden megváltozott az utóbbi időben.

Való igaz, hogy ennek a ropant nagy visszaesésnek reakciója van, amely ja fölről megindított forradalom ellenforradalmának tekinthető. Azt sem lehet kétségbe vonni, készülnek alakulások, nagy-szerű szervezkedések, amelyek ké-szek szembeszállni az éj és tűz fiaival, akik régi eszményeinek el-lenségei gyanánt szerepelnek.

De Eötvös József szelleme tá-mad fel a mai napon s mindenki emlékezzék rá, aki tényező gya-nánt vesz részt az új alakulásában. Mert maradandóságra nem tarthat igényt semmiféle status-akció, ha csak vissza nem tér a régi ide-álokhoz és a visszafelé haladó országot át nem változtatja előre haladó országga.

A kiváló államférfi születésének százados évfordulóján a magyar nemzet minden fiának kebléből a hálás megemlékezés száll Eötvös József báró nemes emléke felé, akinél nagyobb fia kevés volt e hazának.

Eötvös József báró, költő és bölcsész volt, tudós és szépíró, küzdő politikus és eszmei magaslaton álló államférfi, anélkül, hogy lelkének e különböző kvalitásai összeütközésekre vezettek volna benne és levonnának bármely képességének tökéletességéből. Mint költő, filozófus, szociológus, poli-tikus, államférfi és regényíró, lényének minden megnyilatkozásában történelmi alak és dicsősége a magyarságnak.

Írói és államférfiúi minőségében egyaránt forradalmár, a modern Magyarország egyik legnagyobb uttörője. A jobbagység felszaba-dítása, a középkori büntető rend-szer áldozatai, témák neki, mint írónak és mint államférfiúnak. S megadott neki a dicsőség, hogy amit benne az író meglátott, azt benne az államférfi valóra vált-hatta. Szentimentalizmusa vezette rá, hogy meglássa a nyomorgókat, a bűnösöket és az elnyomottakat és hogy benne a szentimentalizmus igaz érzés volt, bizonyítja a törté-nelem, amelyben valóra vált Eötvös József báró szentimentalizmusának minden ábrándja. Történelmet írt, történelmet csinált s a történelem legnagyobb alakjai a hősök közé sorolja őt.

MI UJSÁG A POLITIKÁBAN?

Károlyi Mihály gróf a helyzet-ről. — Andrássy pártalakulá-sáról. — Mungóék munkatervei.

Az egyesült pártnak új vezére Károlyi Mihály gróf tegnap delu-tán Kassán időzött s egyenesen a kassai függetlenségi párt elnökét: Korláth Ferencet kereste föl, a kívül hosszabban tanácskozott. Károlyi örömeinek adott kifejezést a kassai párt egysége fölött, mely híven kitart a függetlenségi zászló mellett. Majd az általános helyzetre térve át, a következő nyilatkozatot tette:

— A vigasztalan helyzetet a független polgárságnak erős és egységes szervezetekbe való tö-mörülése fogja megváltoztatni; az egyesült párt a pártszervezést or-szágszerte megindította, az akciót mindenütt biztató jelek kísérik. A kiépített függetlenségi szervezetek ereje fogja megbuktatni Tisza ural-mát s helyreállítani a közélet tisztaságát. A fővárosi gyűlés után — ugymond — sorra kerül a vi-

déki munka. Gondoskodni fogunk, hogy a kassai párt alakulása meg-felelő keretek között történjék.

Nagy agitációval folyik Andrássy új pártjának szervezése s amint az előjelekből megítélhető, szeptem-ber 14-én már egy erőteljes és akcióképes új parlamenti párt áll-hat ki a politikai küzdőtér porond-jára. Tekintettel arra, hogy az új politikai párt szigorúan 67-es ala-pon áll, Andrássy politikája pedig biztosítja kormányképességét, va-lószínű, hogy csatlakozni fog hozzá nemcsak azok a 67-es elemek, amelyek a munkapárti rezsimmel nem szimpatizálnak, hanem azok a függetlenségi politikusok is, akik a gyakorlati politikai terére akar-nak állépni.

Andrássy új pártjához csatlako-zott Mezőssy Béla volt államtitkár, a volt Kossuth párt egyik legki-válóbb tagja is. Mezőssy csatlako-zása Andrássy táborának nagy megerősödését jelenti. A főváros Andrássy-párti vezető politikusai erősen fáradoznak, hogy a 14-iki alakuló ülést országosan neveze-tesse tegyék. Andrássy e hó 8-án érkezik a fővárosba és itt is ma-rad pártja megalakulásáig.

A tegnapi minisztertanácson nagyjában megállapodtak a kor-mány tagjai abban, hogy milyen javaslatokat terjesszenek az uj-on-nan összeülő képviselőház elé.

A képviselőház október 10-én tartja első ülését, melyen a mi-niszterelnök nyomban javaslatot terjeszt a delegátusok megválasz-tására vonatkozóan.

A delegáci ülése okt. 20-ától november közepéig tartanak és ez idő alatt természetesen a képvis-előház nem tart ülést.

Novemberben az egyes minisz-terek terjesztik elő reszortjavas-lataikat s miután ezeket letárgyal-ták, sorra kerülnek a közigazga-tási reformjavaslatok, köztük első-sorban a választókerületek új be-osztásáról szóló, mely már telje-sen várja az új parlamenti ülé-szakot.

Még karácsony előtt akarja le-tárgyalni a kormány, a katonai javaslatokat és egynemely fontos nemzetiségi kérdést és a horvát paktumot.

Amint látható sokat járak a szarka, csakhogy nem bírja el a farka.

Mungó ravaszkodás.

Mesterkedések a kerületek beosztásában.

Sűrűn jönnek mostanában hírek arról, hogy milyen mesterkedések-vel igyekszik a kormánypárt el-tüntetni vagy meggyöngíteni az ellenzéki kerületeket. A főispánok a helyi munkapárti korifeusokk-l

összebujva, a belügyminiszterium által rendelkezésükre bocsátott sta-tisztikai adatok alapján. most mér-csikélik az új választókerületeket, amelyek határát aként cirkalmaz-zák ki, hogy a hol munkapárti kerületek közt valami csökönnyös ellenzéki kerület van, ezt szeliden szétosztják maguk közt vagy ha azt eltüntetni még em lehet, meg-csonkítják és a hűséges munkapárti kerület ellensúlyozó adagá-val boldogítják. Sajnos, sok min-denféle mesterkedés lehetséges ezen a téren.

A központi statisztikai hivatal nyár elején befejezte a választó-kerületek új beosztásához szüksé-ges statisztikai feldolgozást. Táblázatai beszámolnak minden egyes község eddigi és az új törvény szerinti való választóinak számával és nemzetiségi megoszlásával s az illető község választóinak az egyes választásokon való politikai magatartásával. Most már egy kis tü-relmi játékkal ezeket a községeket úgy lehet csoportosítani, (az új törvény szerint különböző körjeg-yzőségek községeiből is lehet egy szavazókört alakítani!) hogy a kor-mánynak kívánatos eredmény ki-jöjjön. S végül azt fogják mon-dani, hogy ez az osztzkodás a magyarság érdekében történik. Például: Nyitramegye tizenegy kerü-lete közül legmagyarabb s így ter-mészetesen ellenzéki képviselőt vá-lasztott a legutolsó általános kép-viselőválasztáson a vágvecsei kerü-let. Már most, ha ezt a kerületet akár a nélkül is, hogy megszün-tehnék, úgy osztják be, hogy községei a szomszédos kerületek községeivel keveredjenek, nyilván azt fogják mondani, hogy a magyar választókkal ellensúlyozni akarják a nemzetiségi választókat. Ha az eredmény e mellett az lesz, hogy a vágvecsei kerület magyar vá-lasztóinak egy részét odaajándé-kozza a szomszéd kerületnek, a magyar kerület pedig egy másik nemzetiségi kerületből kerítettvé-n ki, — munkapárti képviselőt vá-laszt, ez nyilván szintén a ma-gyarság érdekének fog számíto-dni. Kétségtelen ugyanis, hogy a munkapártot a nem magyar ke-rületek segítették győzelemre,

A nem magyar többségű kerü-letekben a mandátumok 83 száza-lékát a munkapárt nyerte el s itt elegendő volt átlag ezeröt-száz szavazat egy munkapárti mandá-tumra, míg az ellenzéknek négy-ezernél több szavazatot kellett összetoboroznia, a míg egy man-dátumhoz jutott. Ha tehát Bereg-megyében megtörtént, hogy a munkapárt 2658 szavazattal három mandátumhoz jutott, az ellenzék pedig 4619 szavazattal csak egy mandátumhoz, mi sem könnyebb, mint az ellenzéki kerület községeit úgy gruppirozni, hogy az új kerü-leti beosztásban ez a szám még

inkább elaprózódik, amikor is természetesen esik annak a lehetőségére, hogy a magyarság itt elegendő tömegével ellenzői képviselőt válasszon. Aradmegyei öt kerületéből egy ellenzői s ezt jó részt magyarok lakják. A „magyarság szempontjából” a választáson mi kár sem származik belőle, ha annak a kerületnek a választói a kellő mértékig elosztónak szomszédos kerületekben.

Tudva tehát, hogy már csak a kerületek választóinak nemzetiségi eloszlása is befolyással van a választás eredményére, egyszerűen a statisztikai adatok segítségével is igen hatékony mesterkedések történhetnek a kerületek új beosztásában. A helyi viszonyokkal ismerős kormányközégek azonban azt is tudjuk, hogy statisztikába nem foglalható érdekeltségek miatt mely községek állandó hívei a mindenkori kormányoknak. Ezeket a községeket azután igen kellemesen lehet térni a mérlegre, ellenzői községek ellensúlyozásul. Körzetek történetén a szavazás, mi sem állja útját, hogy egváron választókerületben geográfiailag igen idegen községek is találkoznak. A dolgok könnyebb kezelhetősége végett majd megváltoznak a körjegyzőségek és járások határai, sőt szó van új megyei kirendelésekről is.

Apad a dohányfogyasztás.

Husz millió a kincstár kára.

A m. kir. dohányjövédék minden évben többször — lehetőleg negyedszer — statisztikát szokott közzétenni, melyben lelkesedő hangon adja tudtul a közvéleménynek, hogy a különböző fajta hazai szivar és cigaretták fogyasztása fokozott emelkedésnek örvend. Az újságok rendszeren „Az elfüstölt milliók” címe alatt továbbítják a dohányjövédék örvendezését, a publikum pedig az órási számtengerből önérettel veheti tudomásul, hogy a direkt adóktól eltérően közvetlen hozzájárulás útján is lényeges summat áldoz a haza oltárára. A kincstár, illetve a mungók ugy honorálták a dohányzó nagyközönség megelégedő érzését, hogy hogy két évvel ezelőt lényegesen felemelték a dohánycikknek egyes nemeinek árát. S eddig úgy látszott, hogy nem rosszul spekuláltak, mert a tavalyi statisztikák a régiekhez hasonló örvendezzel konstatálhatták a nép újabb megsarcolásából fakadó bevételek fokozatos emelkedését.

Az idén azonban e tekintetben kellemetlen meglepetés érte a m. kir. kincstárt. Az első statisztika összeállításánál ugyanis kitűnt, hogy a levegőbe küldött szivarok és cigaretták száma lényegesen apadt. 30 millió szivarral és 1000 millió cigarettával kevesebb fogyott el, mint tavaly. A pipa még csak tartotta magát valahogy a stagnálás felszínén, de a többi dohányneműek rutul visszaétek a kincstár reménykedő bizalmával.

A dohányfogyasztás nem várt rohamos esése.

20 millió korona veszteséget okozott szept. 1-ig a kincstárnak, illetve ennyivel kevesebb összeg folyt be a tavalyihoz képest.

Lám, ilyen kitűnő üzletet csináltak a mungók, mikor a dohánny árát a fogyasztó polgárság zsebére való pályázással felszólították.

Garázdálkodnak a könyvvigécek.

A magyar irodalom csödjé.

Az utóbbi időben különös előszeretettel látogatják a várost a könyvvigécek. Többnyire korrekt külsejű, imponáló föllépésű fiatal emberek, akik mint a magyar kultúra terjesztői adják le névjegyüket az uri familiákban. Rendszerint előkelő, irodalmi csengésű nevet választanak, hogy ezzel is jobban imponáljanak. Kellemetlen bőbeszédűséggel fejtegetik, hogy az irodalom mostohó gyermeke ennek az országnak, elenyészően csekély százalékban olvasnak könyvet az emberek és ez a magyar kultúra átka stb. A gramofonszerű konferálás után kezdi fölfedezni Petőfit, Aranyt, Jókayt, akiknek halhatatlan műveit kegyes párfogásba ajánlják. Csekély havi részletfizetés fölkiáltással, miut magyar klasszikust a naivak nyakába szözzák fűzve Beninckynét Bajza Lenkét, aki amikor föleszmél, már aláírta a megrendelő ívet.

Es ha véletlenül mégis eszébe jutna valakinek a rendelés visszavonása, azt erélyes hangu levélben figyelmeztetik, hogy ne próbáljon akadályokat gördíteni a remekművek átvétele elé, mert haladéktalanul bírói utra terelik az ügyet.

A könyvvigécek garázdálkodását sajnos nem lehet meggátolni, mert a törvény nem nyújt rá módot. Az ilyen visszaélésekkel jelentékeny kár háramlik az irodalomra, mert a könyvvásárlástól teljesen elidegenítik a publikumot. A becsapottaknak később nem igen támad kedvük egy újabb könyv megvételére. A könyvvigécek üzemei annál súlyosabbak, mert javasolják ott folytatják üzemeiket, hol még népszerűsíteni kellene az irodalmi termékeiket. Törvényhozási uton kell meggátolni ezt a veszedelmes garázdálkodást, amelynek az elfajulása hovatovább az irodalom csödjét jelenti a középosztályban.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár szeptember 6. Szombat Róm kath. Zakariás Protestáns Zakariás Gör. kath. Augusztus 15. Nap két 4 óra-81 perokor, nyugszik 7 óra 40 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürögnyprognózis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet: 23-8 C.

— Eötvös József ünnepély a makói izraelita templomban. Eötvös József báró emlékének szent ünnepélyt szentel szombaton a makói izraelita hitközség. Templomában diszistentiszelet keretében emlékezik meg az elhunyt nagy államférfiu századik születésnapjáról. A diszistentiszelet délelőtti 10 órakor lesz s az Eötvös József bárót életét s mű-

ködését méltató ünnepi beszédét, a makói izraelita hitközség nagyudásu papja Kecskeméti Ármin dr. főrabbi fogja tartani.

— Közzülés a városnál. Makó város képviselőtestülete hétfőn tartja meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével szeptember havi rendes közgyűlését. A közgyűlésnek több és a város érdekeit érintő nagyfontosságú tárgya van. A közgyűlésre szóló meghívót a város polgármestere ma küldötte szét a képviselőknek.

— Makóvárosa az árvíz károsultakért. Megemlékeztünk már arról, hogy a város azon bérői, kiknek természetét az idei árvíz tönkre tette, hasznos elengedéseért folyamodtak Makó város képviselőtestületéhez. A képviselőtestület előtt már az előző havi közgyűlésen megfordult a sok károsult embernek kérelme, de akkor a képviselőtestület nem döntött a kérelmek ügyében, hanem amint megírtuk, bizottságot küldött ki a káros megállapítására. Ez a bizottság eljárt hivatásában és ezen az alapon a hétfői közgyűléshez előterjesztést tesz 3200 korona hasznos elengedése iránt és ugyancsak javasolja a kiküldött bizottság azt is, hogy 50 korona hasznos erejéig adjon a város képviselőtestülete 4-5 évi törlesztési halasztást a kérelmezőknek.

— Bizottsági ülés a városnál. Ma délelőtti ülést tartott a városnál a gazdasági és pénzügyi bizottság. Makó város 1914 évi költségvetését tárgyalta, melyen lényegtelen módosításokat eszközözték a számvédelmi javaslattal szemben.

— Népfölkelők összeírása. Az 1895 ik évben született népfölkelők összeírása hétfőn veszi kezdetét a város katonai osztyáiban. Az érdekelt hadkötelesek kötelesek e végből a hivatalos órák alatt a város katonai nyilvántartói hivatalában megjelenni.

— Magyar állampolgár lett. Schvare Sámuel fényképész több mint 10 éve, hogy Makón lakik, de mint porosz állampolgár csak pár hónappal ezelőtt kérelmezte magyar állampolgárrá való fölvételét. A kérelemnek a belügyminiszter helyt adott, melyről ma értesítette Csanád vármegye alispáni hivatalát.

— Ki ad pénzt a földgázra? A földgáz-szindikátus legközelebbi föladata az lesz, hogy a szakértői vélemény alapján megszerezze első sorban a vállalkozáshoz szükséges külföldi tőkét, másodsorban a Magyarországon fölhajtható részvényalíráásokat. Ugy halljuk, hogy az angol pénzcsoporttal folytatott tárgyalásoknak az volt az eredménye, hogy a külföldi szakértők véleménye kielégítő, úgy részükről a szükséges tőke jegyzése biztosítottnak tekinthető. Kikötötték azonban, hogy a kormány és a hazai csoport is legalább ugyanolyan tőkével járjon a vállalkozáshoz, mint a külföldiek és hogy a vállalat legmesszebbmenő állami támogatást kapja meg. A szindikátus magyar tagjai között még nincs megegyezés a vállalandó érdekelttség arányaira nézve és e tekintetben is a szakértői vélemény lesz elhatározó, mert a szindikátusban résztvevő bankok is természetesen a szakvéleménytől teszik függővé, hogy milyen összegű részvényt jegyezzenek. A szakértői jelentés elkészülte után néhány héten belül tehát már nagyjában el fog dőlni az egész vállalkozás pénzügyi sorsa.

A MAKÓI PIACRÓL.

Olcsóbb a buza. —

Drágul a vöröshagyma.

Igen helyesen állapítottuk meg a múlt alkalommal, hogy a német kereskedők érdeklődése a makói hagymapiac iránt, föltétlenül maga után vonja a vöröshagyma áremelkedését. Ez az áremelkedés be is következett, habár még mindig nem olyan mérvben amint az a makói hagymakertészekre s kereskedelemre biztató lenne, de mégis kezdetnek ez is jó. Mindenesetre kellemesebb dolog, mintha a vöröshagyma újabb áreséséről kellene beszámolnunk.

A mai hetipiac egyébként igen élénk volt. A kedvező időjárás elnyitotta a buza budapesti árfolyamát, minok következtében a buza ára Makón is hanyatlott.

A mai piacon a buza métermázsájának ára 20 korona alá került s legfölebb 19 korona 60 fillért fizettek métermázsájáért. Budapesten ma 23 korona volt a buza métermázsájának ára.

A kukorica ára változatlanul drága Makón. ahol ma 19 koronát fizettek métermázsájáért, míg Budapesten csak 17 koronába került a kukorica métermázsája.

A hagymapiacra ma megfelelő volt az érdeklődés. A vöröshagyma métermázsájáért 3 korona 60 fillért, a fokhagymáért pedig 18-19 koronát kértek. A kínálat élénk s a kereslet megfelelő volt.

Véres családi dráma.

A részeges férj meggyilkolta feleségét.

Az alkohol ismét diadalt vívott egy rabszolgáján: házasságot bontott és gyilkot adott a fiatal férj kezébe, hogy hitvesét, gyermekeinek anyját megölje.

Ercsinek ismét szomorú szenzációja van. Sudár József ercsii magyar legény 3 évvel ezelőt feleségül vette Polják Paulát, egy oltani jó módú rác gospodár leányát. (Ercsiben a magyarok és szerbek még mindig különbséget tesznek maguk között.) Házasságuk nem volt boldog. Egybekelésük után a harmadik napon már összeverekedtek s gyakori csetepaték, verekedések kísérték ezt az érdekházasságot a mai napig. Az asszony számtalanszor otthagya alkoholista „magyar” urát, aki a kibékülések után mindig újból helyben hagyta a kardos „rác” menyecskejét. Tegnap azután az elhagyatások miatt elkeseredett férj, kinek fejét megzavarta az alkohol, egyszer és mindenkorra le akart számolni feleségével.

Felkereste az asszonyt szülei házában és felszólitotta, hogy térjen vissza hozzá és gyermekeihez.

— Nem megyek! — mondta határozott hangon a menyecske — elgyszer megcsalódtam már benned. Ujra iszol, aztán újra megversz. Nem megyek többé vissza.

Sudár József mikor látta, hogy hasztalan könyörög feleségének, kirántotta zsebéből a leszámolásra magával vitt revolvert. Az asszony védekezni próbált s ki akarta csavarni férje kezéből a gyilkos szerzámot.

Rémes küzdelem fejlődött ki közöttük, melyben a férfi volt az erősebb. Leteperte az asszonyt a dívánra s háromszor rálőtt. Az első lövés a Pavicza bal mellét találta, a második golyó a gyom-

rába hatolt, a harmadik a balkarját furta át. A szerencsétlen asszony rögtön kiszendvedt. Ezekután az alkohol áldozata maga ellen fordította a revolvert s a hasába lőtt, de csak könnyebb sebet szenvedett. Több golyója nem volt s a lövések zajára összefutott emberek elől menekülve önként jelentkezett a csendőrsőn, ahol letartóztatták.

Gyilkosság a kukoricásban.

Agyonszúrták az apja védelmében.

Borzalmas gyilkosság történt a napokban a méhelli határban. Fassie Indrie méhelli földműves kiment a kukoricába. Magával vitte vadászfegyverét is, hogy a kukoricást a vaddisznók ellen védelmezze. Már jó besötétedett és a gazda tüzet rakott, hogy a lobogó lángok elűzzék a vadállatokat.

Fassie heverészett a tűz körül, amikor hirtelen ott termett ellőtte Krecsun Ivánti, a latin szertartású püspökség egyik erdőre és az erdőcsész. Az erdőőr kövelelte, hogy Fassie adja át a fegyverét:

— Te vadász vagy — mondta — add ide a puskát.

— Nem adom — felelt a gazda — és azt mondom, hogy kotródjanak el innen.

Dulakodni kezdtek. Az erdőőr, csőszével együtt leteperte Fassiet, amikor oda érkezett fia a 17 éves István és védelmére kelt apjának. A fiatal legény apja védelmében rátámadt az erdőőrré, aki hirtelen előkapta szuronyát s keresztül szurta Fassie Istvánt, mialatt az apa a csőszrel birkozott.

A legény szörnyethalt a gyilkos erdőőr pedig bement a faluba s jelentkezett a csendőrsőknél, akik letartóztatták és az esetről jelentést tettek a nagyváradi királyi ügyészséghez.

SZINHÁZ.

Műsor:

Szombaton új betanulással először, „A kis gróf” operett.

Az Ostrom. Henri Bersteinnek, a franciák kiváló színmű írójának „Az Ostrom” című darabjában lép fel egyetlen estén Szendrey Mihály az aradi Nemzeti színház igazgatója. Alexander Merital szerepében. Szendrey ez alakítása már igen nagy és szép sikereket hozott számára. A többi szereplőknek is igen hálás és jó szerepe van.

Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadást tart Nndasy igazgató társulata. Az elsőt fél 4 órai kezdettel mérsékelt helyárak mellett, amely alkalomból jegy igen kedves népszínmű. „A vén bakkancsos és fia a huszár” kerül színpadra. A második előadás este 8 órakor rendezés helyárak mellett bérletszűnetben. Martos — Rényi dr. kitűnő operettje „A kis gróf” lesz a főbb szerepekben Peterdy Etus, Kollár Zsuzska, Nádasy-né, Pintér Irma, M. megyeri Olga, Inke, Nagy Pál, Heltai, Fenyő, Káldor. Derengi és Szendrey Pistával.

Gazdák figyelmébe!

2 kimustrált trieur olcsón eladó a ZEITLER malomban.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(172)

31. fejezet.

A vörös gróf.

Színlelt kedélyességgel fogadta a vendégeket.

Szedressy is megjött.

Épen akkor jött fel a lépcsőkön, mikor Korbay lement.

A két férfi egymásra nézett.

Korbay szótlanul és feltűnés nélkül elhaladt Szedressy mellett; de ez visszafordult és fogai közt dünyögött valamit.

Valószínűleg azt, hogy a mellette elhaladt előkelő férfi szemei ugyancsak éliesen meredtek reá s hogy azokat a szuró tekintetű szemeket látta már valahol.

— Hol a menyasszonyom? kérdé Szedressy a tábornoktól.

— Öltözik, felelte a tábornok s markai ökölbe szorultak. Szerette volna a „kedves vőt” nyomban összemorzsolni és megfojtani.

Emberfeletti erővel iparkodott indulatát fékezni.

— Majd ha gróf Brandenburg visszajön! bizlatta magát a tábornok. Majd akkor... akkor!

Szedressy is izgatott volt. Őt az izgatta, hogy végre beleülhet a tábornok vagyonába. Soha életében még csak álmodni sem mert volna olyan szerencséről, hogy ő az Ilosvay gróf leányát kapja feleségül.

A palotában fényes lakást rendeztek be számára, olyan fényeset, minőről szintén nem álmodott soha.

Izgatottságában fel sem tűnt neki a tábornok viselkedése.

Az öreg Ilosvay folytonosan nézte és figyelte Szedressyt, tekintetével majd keresztül szurta, de mindezt nem látta a boldogság mámorában uszó vőlegény.

Hat óra volt.

A palota előtt és sorjában indulásra készen állottak a nagyuri fogatok.

A járó-kelő emberek csoportjába verődtek a kapu előtt. A gazdag menyasszony öltözékére voltak kíváncsiak, s az ezüstbotos diszruhás portás hiába szedte elő legválogatottabb gorombaságait, a tömeg nem mozdult.

A palota szalonjában türelmetlenül várták a menyasszonyt.

A vőlegény huga, a volt nevelőnő a tábornokra hangos megjegyzéseket tett, hogy nem engedi őt a menyasszony öltöző szobájába, holott ő volt megbízva a menyasszonyi öltözék rendezésével és az öltöztetéssel.

— Valószínűleg meglepetést készít számunkra a tábornok, jegyezte meg egyik mágnásasszony.

Szedressy is türelmetlenkedni kezdett.

— Hiszen nekem, mint vőlegénynek csak van annyi jogom, hogy bemehetek a menyasszonyomhoz! mondá a tábornoknak és megrázta a Tekla öltöző szobájának kilincset.

— Menjen a szalonba és ott várjon reánk, szólta a tábornok nem nagyon szelid hangon.

Szedressy bosszankodva vonult a szalonba.

A tábornok nyugtalanul tekintgetett ki az ablakon.

A vörös grófot várta.

(Folyt. köv.)

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porlo 30 fillér. „Hez”, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétküldés.

Sürgős figyelmeztetés!

Ha illatszer, pipereszappan, kozmetikai, arc- és kézápolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmetikába vágó cikkeit a legjobbjait a legjobbakat olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent „ILLATSZER ÉS HÁZTARTÁSI ÉRTESÍTŐNKET” melyet ingyen és bérmentve küld:

„HEZ” illatszer- és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Losonczy-utca 13/hz.

Özv. Hipszky Kálmáné tulajdonát képező jóforgalmu

szatócsüzlet

betegség miatt eladó, vagy hasznosbérbe kiadó. Értekezhetni lehet Jung Antal fakeskedővel Apátfalván.

Kiadó föld. Kiszáncor mellett 12 kis hold föld heremag alá 10 évre hasznosbérbe kiadó. Értekezni lehet Török Istvánnal Kálvária utca 11. újszám.

Nagy padlást magtárnak kiadó Lehel-u. 7.

Mindenki muzsikálhat

WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY”

különleges elsőrendű hangszereivel

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 5. (Telefon)

Varázshedű, felszereléssel 6 korona.

Osodaréztrombita, erős rézből 6 kor.

Harmonika, tánc részére 10 korona.

Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.

Óriási beszélőgép, kottákkal 40 kor.

Javítási szakműhelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításán aranyéremmel és érdemkereszttel kitüntetve. Fényképes árjegyzék ingyen

Óvás! Ügyeljen a „WAGNER” névre és a 15-ös házszámra.

ZIETLER RUDOLF ÉS TSOI GŐZ-MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.

Köztudomásu, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, aki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

melyet kristálytisza ártézi vízből készítenk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla jég ára csak 25 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

Kolera ellen védekezésre

legalkalmasabb fertőtlenítő szerek a házi használatra

Lysoform, Parisol, Carból.

Árnyékszék, istálló, pócegödrök fertőtlenítésére

CREOLIN (Pacolin)

a használatban legolcsóbb fertőtlenítő szer 1 kiló 1.50, próba-üveg mely 5 liter vízzel hígítva használandó utasítással 30 fillér.

Kézmosásra Formalin, Creolin, Szent László pipere-szappanok

CSILLAG DROGÉRIA Makó, Fötér.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

30 kat. hold prima föld
közel a városhoz hagyma alá kiadó Iritz Miksánál.

Felülmulja a Sack ekét
a legujabb tükör acél eke

pormentes taligával, jobb és olcsóbb, próbára adja bárkinek

Halász Á. gépkereskedő Kossuth-utca 11., a városi mázsaház mellett. ::

A legujabb vetőgépek megérkeztek!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabb bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

A NAP

Felelősszerkesztő: Braun Sándor Kiadótulajdonos: Mérei Jenő
Szerkesztőtárs: Dr. Hajdu Miklós.

A NAP

vidéki kihordó szervezete A NAP-ot megérkezése után azonnal kézbesíti előfizetőinek

Egy szám

ára **6** fill.

A NAP

a magyar újságírás szenzációja, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kirejtetlen szószólója.

Minden jó magyar ember olvassa A NAP-ot.

TESSÉK ELŐFIZETNI!

Egy évre 18 K Negyedévre 4.50 K
Félévre 9 K Egy hóra 1.60 K

A NAP

vidéki kihordó szervezete A NAP-ot megérkezése után azonnal kézbesíti előfizetőinek

Egy szám

ára **6** fill.

FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155.000 havonta 4.130.000 példányban jelenik meg és mindenki olvassa!
A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szög 70 fillér, 20 szög 1 korona 40 fillér, 40 szög 2 korona 80 fillér. Kapható a dohánytözsékben!

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

ÉRTESÍTÉS. Saját termést fehéres és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

Új üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugáruton saját házámban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszerárut, u. m.: cukrot, kávé, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkeket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsájtok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható.
Szives pártfogást kér

Id. Joó Antal.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban!!
Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben nemkülönbön pongyolák, külön blousok és aljakban fel!!!
sőszoknyákban!!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok
Nagy választéku női fehérnemű raktár.
Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér
Otthon-kávéház mellett.

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!